

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหัวข้อดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครู อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2545 (สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. 2545 : 5-6) จำนวน 55 โรงเรียน 1,994 คน จำแนกเป็น

- 1.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 55 คน
- 1.2 ครู อาจารย์ จำนวน 1,939 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 254 คน ประกอบด้วย

- 2.1 ผู้บริหารโรงเรียนใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 55 คน
- 2.2 ครู อาจารย์ ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ

10 (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 38) ได้จำนวน 199 คน โดยวิธีสุ่มตามสะดวก (Convenience sampling) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	ผู้บริหาร		ครูอาจารย์		รวม	
	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
จำนวน	55	55	1,995	199	2,050	254

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งจะสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 ฝ่าย ได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยบริหารโรงเรียนฝ่ายธุรการ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายปกครอง ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายบริการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา โดยแบ่งเป็นฝ่ายละ 2 ด้าน คือ คุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะวิชาชีพ ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 3 คำถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่นของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตัวอย่าง

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสถานภาพ

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน () ตามสถานภาพของท่าน

() ผู้บริหารโรงเรียน

() ครู อาจารย์

ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของ
ผู้บริหาร โรงเรียนและครู อาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () ที่ตรงกับระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ท่านทำายคำถามข้อนั้น ๆ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

- 5 หมายความว่า มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด
- 4 หมายความว่า มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก
- 3 หมายความว่า มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ปานกลาง
- 2 หมายความว่า มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย
- 1 หมายความว่า มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคามฝ่ายวิชาการ	ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว					
1.1 มีความเสียสละ.....
1.2 มีอารมณ์มั่นคง.....
2. ด้านคุณลักษณะด้านวิชาชีพ					
2.1 มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบเงิน บำรุงการศึกษา.....
2.2 มีความรู้เกี่ยวกับการจัดซื้อ.....

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้ช่วย
ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของประพนธ์ พลเยี่ยม (2533 : 106 - 110) ประนอม วัชรไกร
(2536 : 112 - 124) และวุฒิคุณ ดวงอ่อนนาม (2539 : 125 - 154)

2. ศึกษาการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า
3. ร่างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา 4 ฝ่าย ได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายธุรการ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายปกครอง ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายบริการ นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความถูกต้องกรอบแนวคิด
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุง แก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โครงสร้างและวัดผลของเครื่องมือ ได้แก่
 - 4.1 นายสุรภีร์ ค่ายหนองสง การศึกษามหาบัณฑิต การมัธยมศึกษา(การสอนวิทยาศาสตร์) ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม ด้านเนื้อหา
 - 4.2 ผศ.พัฒนา เหล่าวิศาลสุวรรณ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (นิเทศการศึกษาและพัฒนาลักษณ์) คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม ด้านโครงสร้าง
 - 4.3 ผศ.ไพศาล เอกะกุล ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (วัดผลและประเมินผล) คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม ด้านวัดผล
5. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำไปปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ความเห็นชอบอีกครั้งหนึ่ง
6. นำแบบสอบถามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครู อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 20 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำมาวิเคราะห์หาคุณภาพ โดยนำแบบสอบถาม หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้เท่ากับ 0.86
7. พิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคาม ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลร่วมมือถึงผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
2. นำหนังสือจากผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ขอความ

อนุเคราะห์เก็บข้อมูลส่งถึงโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
4. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น จำนวน 254 ฉบับ

การจัดกระทำข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

3. นำคะแนนจากข้อ 2 ดำเนินการวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยมีเกณฑ์แปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00 หมายถึง	ระดับที่พึงประสงค์มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50 หมายถึง	ระดับที่พึงประสงค์มาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50 หมายถึง	ระดับที่พึงประสงค์ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50 หมายถึง	ระดับที่พึงประสงค์น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50 หมายถึง	ระดับที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ได้แก่ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟาของครอนบาค
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 2.1 สถิติพื้นฐาน
 - 2.1.1 ร้อยละ (Percent)

2.1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

2.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้ t - test

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right]}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} \right)^2}{n_1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2} \right)^2}{n_2}}$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

\bar{X}_1, \bar{X}_2 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2
 S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2
 n_1, n_2 แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2